

Ministerie van Financiën

Belangrijkste wijzigingen belastingen **2017**

Wijzigingen belastingen Ministerie van
n Financiën Wijzigingen belastingen M
inisterie van Financiën Wijzigingen be
lastingen Ministerie van Financiën Wi
jzigingen belastingen Ministerie van F
inanciën Wijzigingen belastingen Min
isterie van Financiën Wijzigingen bela
stingen Ministerie van Financiën Wijz
igingen belastingen Ministerie van Fir

Inleiding

Op 20 december 2016 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het Belastingplan 2017. De wet treedt officieel in werking nadat de Koning deze heeft goedgekeurd. Vooruitlopend op de goedkeuring door de Koning geeft het ministerie van Financiën in dit bericht een overzicht van de belangrijkste wijzigingen in de belastingen per 1 januari 2017. In de tekst zijn tussen haakjes de bedragen vermeld zoals die gelden voor 2016.

De inflatiecorrectie voor 2017 leidt tot een bijstelling van de daarvoor in aanmerking komende bedragen met 0,3 procent.

Hoofdstukindeling

Hoofdstuk 1	Inkomstenbelasting
Hoofdstuk 2	Loonbelasting
Hoofdstuk 3	S&O-afdrachtvermindering
Hoofdstuk 4	Schenk- en erfbelasting
Hoofdstuk 5	Belastingen op milieugrondslag
Hoofdstuk 6	Autobelastingen
Hoofdstuk 7	Vennootschapsbelasting
Hoofdstuk 8	Btw, accijns en verbruiksbelasting
Hoofdstuk 9	Overig
Bijlage	Beleidsinformatie met belastingtarieven 2014-2017

Aanvullende informatie

Dit document geeft een overzicht van de belangrijkste wijzigingen in de belastingen. Meer informatie over de voorwaarden en uitvoering van belastingregels vindt u op de site van de Belastingdienst via www.belastingdienst.nl. Hier vindt u ook meer informatie over de veranderingen in belastingregels per 2017 die voor u als particulier of ondernemer van belang kunnen zijn.

Meer informatie over de achtergrond van belastingwetgeving vindt u op www.rijksoverheid.nl.

Inhoud

1	Inkomstenbelasting	5
1.1	Tarieven	5
1.2	Heffingskortingen	7
1.3	Teruggaaf- en aanslaggrens voor de inkomstenbelasting	8
1.4	Reisaftrek	9
1.5	Eigen woning	9
1.6	Regeling specifieke zorgkosten	11
1.7	Weekenduitgaven gehandicapten	11
1.8	Scholingsuitgaven	11
1.9	Uitgaven voor inkomensvoorzieningen	12
1.10	Giftenaftrek	12
1.11	Aftrek uitgaven monumentenpanden	13
1.12	Verliezen op beleggingen in durfkapitaal	13
1.13	Willekeurige afschrijving milieubedrijfsmiddelen (Vamil)	13
1.14	Investeringsaftrek	13
1.15	Oudedagsreserve	15
1.16	Ondernemersaftrek	15
1.17	MKB-winstvrijstelling	16
1.18	Extra lijfrentepremieaftrek bij stakende ondernemers	16
1.19	Box 2	16
1.20	Box 3	17
1.21	Afgezonderd particulier vermogen	18
1.22	Bijtelling auto van de zaak	18
2	Loonbelasting	19
2.1	Bijtelling auto van de zaak	19
2.2	Reiskostenvergoeding	19
2.3	Minimumloon innovatieve dga	19
2.4	Afschaffen fictieve dienstbetrekking commissarissen	19
2.5	Afschaffing jaarloonuitvraag	19
3	S&O-afdrachtvermindering	20
3.1	Opzet S&O-afdrachtvermindering	20
4	Schenk- en erfbelasting	21
4.1	Tarieven schenk- en erfbelasting	21
4.2	Vrijstellingen schenkbelasting	21
4.3	Vrijstellingen erfbelasting	22
4.4	Ondernemingsvermogen	22

5	Belastingen op milieugrondslag	23
5.1	Tarieven	23
5.2	Verlaagd tarief voor de eerste 10.000 kWh bij laadpalen met een zelfstandige aansluiting	24
5.3	Exportheffing afvalstofheffing	24
5.4	Vervallen dagaangifte kolenbelasting	24
6	Autobelastingen	25
6.1	Tarieven BPM	25
6.2	Tarieven MRB	26
6.3	Bijtelling auto van de zaak	26
6.4	Verlaagd tarief laadpalen	26
7	Vennootschapsbelasting en dividendbelasting	27
7.1	Innovatiebox	27
7.2	Wijziging van enkele specifieke renteaftrekbeperkingen	27
7.3	Teruggaaf dividendbelasting voor niet-ingezetenen en heffingvrij vermogen voor buitenlands belastingplichtigen	27
8	Btw, accijns en verbruiksbelasting	28
8.1	Omzetbelasting (btw)	28
8.2	Accijnzen	28
8.3	Verbruiksbelasting	30
9	Overige	31
9.1	Toeslagen	31
	Bijlage Beleidsinformatie met belastingtarieven 2014-2017	32
	Schijven / tarieven IB/PVV	32
	Heffingskortingen	32
	Vrijstellingen Box III	34
	Ondernemersfaciliteiten IB	34
	Investeringsaftrek	34
	Aftrek specifieke zorgkosten	34
	WVA S&O-afdrachtvermindering	35
	Diversen IB/LB	35
	Schijven / tarieven Vennootschapsbelasting	35
	Schenk- en erfbelasting	36
	Omzetbelasting	36
	Milieubelastingen	36
	Tabaksaccijns	37
	Alcoholaccijns en frisdrankbelasting	37
	Brandstofaccijns	37
	MRB	37
	BPM	38
	Overig	38

1.1 Tarieven

1.1.1 Tarief box 1 (belastbaar inkomen uit werk en woning)

2017						
Belastbaar inkomen meer dan	maar niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volks- verzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven	
Jonger dan AOW-leeftijd*						
-	€ 19.982	8,90%	27,65%	36,55%	€ 7.303	
€ 19.982	€ 33.791	13,15%	27,65%	40,80%	€ 12.937	
€ 33.791	€ 67.072	40,80%		40,80%	€ 26.515	
€ 67.072		52%		52%		
AOW-leeftijd en ouder						
<i>Geboren vanaf 1 januari 1946*</i>						
-	€ 19.982	8,90%	9,75%	18,65%	€ 3.726	
€ 19.982	€ 33.791	13,15%	9,75%	22,90%	€ 6.888	
€ 33.791	€ 67.072	40,80%		40,80%	€ 20.466	
€ 67.072		52%		52%		
<i>Geboren vóór 1 januari 1946</i>						
-	€ 19.982	8,90%	9,75%	18,65%	€ 3.726	
€ 19.982	€ 34.130	13,15%	9,75%	22,90%	€ 6.965	
€ 34.130	€ 67.072	40,80%		40,80%	€ 20.405	
€ 67.072		52%		52%		

* inclusief houdbaarheidsbijdrage

De houdbaarheidsbijdrage is ingevoerd per 1 januari 2011. Door deze maatregel wordt de tweede tariefschijf jaarlijks nog maar met 75% van de inflatiecorrectie aangepast, waardoor mensen sneller in de derde tariefschijf vallen. De regeling geldt voor mensen die geboren zijn vanaf 1 januari 1946.

2016						
Belastbaar inkomen meer dan	maar niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volks- verzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven	
Jonger dan AOW-leeftijd*						
-	€ 19.922	8,40%	28,15%	36,55%	€ 7.281	
€ 19.922	€ 33.715	12,25%	28,15%	40,40%	€ 12.853	
€ 33.715	€ 66.421	40,40%		40,40%	€ 26.066	
€ 66.421		52%		52%		
AOW-leeftijd en ouder						
<i>Geboren vanaf 1 januari 1946*</i>						
-	€ 19.922	8,40%	10,25%	18,65%	€ 3.715	
€ 19.922	€ 33.715	12,25%	10,25%	22,50%	€ 6.818	
€ 33.715	€ 66.421	40,40%		40,40%	€ 20.031	
€ 66.421		52%		52%		
<i>Geboren vóór 1 januari 1946</i>						
-	€ 19.922	8,40%	10,25%	18,65%	€ 3.715	
€ 19.922	€ 34.027	12,25%	10,25%	22,50%	€ 6.888	
€ 34.027	€ 66.421	40,40%		40,40%	€ 19.975	
€ 66.421		52%		52%		

* inclusief houdbaarheidsbijdrage

De houdbaarheidsbijdrage is ingevoerd per 1 januari 2011. Door deze maatregel wordt de tweede tariefschijf jaarlijks nog maar met 75% van de inflatiecorrectie aangepast, waardoor mensen sneller in de derde tariefschijf vallen. De regeling geldt voor mensen die geboren zijn vanaf 1 januari 1946.

Premiepercentages volksverzekeringen 2017

AOW	17,90%
Anw	0,10%
Wlz	9,65%
	27,65%

1.1.2 **Tarief box 2 (belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang)**

Zie de tabel met [beleidsinformatie](#) in de bijlage.

1.1.3 **Tarief box 3 (belastbaar inkomen uit sparen en beleggen)**

Zie de tabel met [beleidsinformatie](#) in de bijlage.

1.2 Heffingskortingen

1.2.1 Bedragen heffingskortingen

heffingskorting	jonger dan AOW-leeftijd		AOW-leeftijd en ouder	
	2017	2016	2017	2016
Maximale algemene heffingskorting lagere inkomens	€ 2.254	€ 2.242	€ 1.151	€ 1.145
Algemene heffingskorting hogere inkomens	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Maximale arbeidskorting lagere inkomens	€ 3.223	€ 3.103	€ 1.645	€ 1.585
Arbeidskorting hogere inkomens	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Maximale werkbonus	€ 1.119	€ 1.119		
Maximale inkomensafhankelijke combinatiekorting	€ 2.778	€ 2.769	€ 1.419	€ 1.413
Jonggehandicaptenkorting	€ 722	€ 719		
Ouderenkorting			€ 1.292	€ 1.187
Ouderenkorting bij een inkomen boven € 36.057 (€ 35.949)			€ 71	€ 70
Alleenstaande ouderenkorting			€ 438	€ 436
Korting groene beleggingen	0,7%*	0,7%*	0,7%*	0,7%*
Levensloopverlofkorting (per jaar van deelname tot 2012)	€ 210	€ 209		

* van de vrijstelling in box 3

1.2.2 Algemene heffingskorting

Tot en met een belastbaar inkomen van € 19.982 (€ 19.922) uit werk en woning bedraagt de algemene heffingskorting € 2.254 (€ 2.242). Boven een inkomen van € 19.982 (€ 19.922) wordt de algemene heffingskorting lager naarmate het belastbare inkomen uit werk en woning stijgt. Het maximumbedrag van € 2.254 (€ 2.242) wordt verlaagd met 4,787% (4,822%) van het gedeelte van het belastbare inkomen uit werk en woning dat meer bedraagt dan € 19.982 (€ 19.922). De algemene heffingskorting kan uiteindelijk afbouwen tot nihil. Zie voor de overige bedragen van de algemene heffingskorting de [overzichtstabel](#).

De uitbetaling van de algemene heffingskorting aan de minstverdienende partner wordt afgebouwd in 15 jaar tijd met 6,67% per jaar. De afbouw is gestart in 2009. Dit betekent dat er in 2017 ten hoogste 40% (46 $\frac{2}{3}$ %) van de algemene heffingskorting wordt uitbetaald aan de minstverdienende partner. Deze afbouw geldt niet voor de belastingplichtige die geboren is voor 1 januari 1963.

1.2.3 Arbeidskorting

Voor arbeidsinkomens boven de € 32.444 (€ 34.015) wordt de arbeidskorting afgebouwd¹ tot nihil. Het maximumbedrag van € 3.223 (€ 3.103) wordt verlaagd met 3,6% (4%) van het arbeidsinkomen boven de € 32.444 (€ 34.015). Zie voor de overige bedragen van de arbeidskorting de [overzichtstabel](#).

¹ De afbouw bedraagt 3,6% (4%) van het deel van het arbeidsinkomen dat hoger is dan het beginpunt van de afbouw.

1.2.4 **Werkbonus**

De werkbonus is vervallen per 1 januari 2015. Mensen die op 1 januari 2017 63 oud zijn, kunnen in aanmerking blijven komen voor deze heffingskorting. Elk jaar schuift de grens een jaar op waardoor er geen 'nieuwe gevallen' meer bij komen. In 2018 zal de werkbonus geheel afgeschaft zijn.

1.2.5 **Inkomensafhankelijke combinatiekorting**

Het basisbedrag van deze heffingskorting is € 1.043 (€ 1.039) indien met werken een arbeidsinkomen van minimaal € 4.895 (€ 4.881) wordt verdiend of indien er recht bestaat op de zelfstandigenaftrek. Voor elke euro die meer wordt verdiend dan € 4.895 (€ 4.881) loopt de inkomensafhankelijke combinatiekorting met 6,159% (6,159%) op tot maximaal € 2.778 (€ 2.769).

1.2.6 **Jonggehandicaptenkorting**

Zie [overzichtstabel](#).

1.2.7 **Ouderenkorting**

Zie [overzichtstabel](#).

1.2.8 **Alleenstaande ouderenkorting**

Zie [overzichtstabel](#).

1.2.9 **Korting voor groene beleggingen**

Zie [overzichtstabel](#).

1.2.10 **Levensloopverlofkorting**

De levensloopregeling is afgeschaft per 1 januari 2012. De levensloopverlofkorting is daardoor ook vervallen. De in het verleden opgebouwde levensloopverlofkorting blijft intact voor deelnemers die op 31 december 2011 een saldo op hun levensloopregeling hebben staan.

De levensloopverlofkorting is gelijk aan het bedrag van het opgenomen levenslooptegoed, maar ten hoogste € 210 (€ 209) per vóór 1 januari 2012 gelegen jaar waarin is gestort in de levensloopregeling. Bedragen aan levensloopverlofkorting die tot en met 2016 al zijn genoten worden in mindering gebracht.

1.3 **Teruggaaf- en aanslaggrens voor de inkomstenbelasting**

De grens voor een teruggaaf op verzoek en de grens voor het opleggen van een aanslag zijn niet gewijzigd. De grens voor een teruggaaf op verzoek, voor te veel ingehouden loonbelasting en premie volksverzekering is € 14. De aanslaggrens voor de inkomstenbelasting is € 45.

1.4 Reisaftrek

Reiskosten openbaar vervoer				
Enkele reisafstand woon-werkverkeer in km		aftrekbedrag in 2017		aftrekbedrag in 2016
meer dan	niet meer dan			
0	10	-	-	-
10	15	€ 445	€ 443	€ 443
15	20	€ 593	€ 591	€ 591
20	30	€ 991	€ 988	€ 988
30	40	€ 1.229	€ 1.225	€ 1.225
40	50	€ 1.602	€ 1.597	€ 1.597
50	60	€ 1.782	€ 1.776	€ 1.776
60	70	€ 1.977	€ 1.971	€ 1.971
70	80	€ 2.045	€ 2.038	€ 2.038
80	-	€ 2.073	€ 2.066	€ 2.066

Voor de belastingplichtige die op drie, twee of één dag(en) per week met het openbaar vervoer naar dezelfde plaats van werkzaamheden reist, bedraagt het aftrekbedrag indien de reisafstand niet meer beloopt dan 90 kilometer: drie kwart, de helft respectievelijk een kwart van het in de tabel aangegeven bedrag. Als de enkele reisafstand groter is dan 90 kilometer: € 0,23 (€ 0,23) per kilometer vermenigvuldigd met het aantal dagen waarop wordt gereisd, maar maximaal € 2.073 (€ 2.066).

1.5 Eigen woning

1.5.1 Tariefsaanpassing aftrek kosten eigen woning

In 2017 wordt het tarief waartegen de aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning in de vierde belastingsschijf kunnen worden afgetrokken met 2%-punt (1,5%) verlaagd ten opzichte van het tarief van de vierde schijf. In 2017 bedraagt het tarief voor de aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning daarom 50% (50,5%) voor zover de aftrek plaats zou vinden tegen het tarief van de vierde schijf.

1.5.2 Eigenwoningforfait

Het forfaitpercentage van de WOZ-waarde van de eigen woning bedraagt:

2017		
Als de WOZ-waarde meer is dan	maar niet meer dan	bedraagt het forfaitpercentage
-	€ 12.500	nihil
€ 12.500	€ 25.000	0,30%
€ 25.000	€ 50.000	0,45%
€ 50.000	€ 75.000	0,60%
€ 75.000	€ 1.060.000	0,75%
€ 1.060.000	-	€ 7.950 vermeerderd met 2,35% van de eigenwoningwaarde voor zover deze uitgaat boven € 1.060.000

2016		
Als de WOZ-waarde meer is dan	maar niet meer dan	bedraagt het forfaitpercentage
-	€ 12.500	nihil
€ 12.500	€ 25.000	0,30%
€ 25.000	€ 50.000	0,45%
€ 50.000	€ 75.000	0,60%
€ 75.000	€ 1.050.000	0,75%
€ 1.050.000	-	€ 7.875 vermeerderd met 2,35% van de eigenwoningwaarde voor zover deze uitgaat boven € 1.050.000

1.5.3 **Kapitaalverzekering eigen woning en spaarrekening of beleggingsrecht eigen woning; overgangsrecht**

Het rentevoordeel begrepen in de uitkeringen uit een kapitaalverzekering eigen woning, een beleggingsrekening eigen woning en een spaarrekening eigen woning tezamen is onbelast als de uitkering niet meer bedraagt dan:

- € 36.900 (€ 36.800) bij 15 tot en met 19 jaar premiebetaling;
- € 162.500 (€ 162.000) bij 20 jaar of langer premiebetaling.

De totale vrijstelling kan nooit meer bedragen dan € 162.500 (€ 162.000) per belastingplichtige gedurende zijn leven. Indien er sprake is van fiscaal partnerschap kunnen beide partners op verzoek hun vrijstelling benutten voor een uitkering ook als slechts één van beide partners als gerechtigde is aangewezen.

In bepaalde gevallen kan de vrijstelling ook benut worden als nog niet is voldaan aan de termijn van 15 of 20 jaar premiebetaling.²

1.5.4 **Kamerverhuurvrijstelling**

De vrijstelling voor kamerverhuur bedraagt € 5.164 (€ 5.069).

1.5.5 **Vruchtgebruik**

Met ingang van 1 januari 2017 is de positie van de vruchtgebruiker in de eigenwoningregeling nader wettelijk vastgelegd. De rente en kosten van een schuld voor een eigen woning die een vruchtgebruiker op grond van erfrecht in vruchtgebruik heeft mag hij in aftrek brengen – ook al gaat het niet om een schuld van de vruchtgebruiker zelf – voor zover hij die rente en kosten voor eigen rekening moet nemen.

1.5.6 **Schenking**

Zie hoofdstuk 4 [schenk- en erfbelasting](#), paragraaf 4.2.

² Op basis van een aangenomen amendement is het mogelijk dat gedurende 2017 deze mogelijkheid verder wordt uitgebreid en in alle gevallen de 15-jaarstermijn en 20-jaarstermijn niet meer van toepassing is. Dit is afhankelijk van een lopend onderzoek waarover de Tweede Kamer in het eerste kwartaal van 2017 nader zal worden geïnformeerd.

1.6 Regeling specifieke zorgkosten

Uitgaven voor specifieke zorgkosten komen slechts voor aftrek in aanmerking voor zover deze boven bepaalde inkomensdrempels komen.

Drempel 2017		
Drempelinkomen van	Drempelinkomen tot	Drempel
-	€ 7.586	€ 129
€ 7.586	€ 40.296	1,65% van het drempelinkomen
€ 40.296 of meer		1,65% van € 40.296 vermeerderd met 5,75% van het bedrag dat hoger is dan € 40.296

Drempel 2016		
Drempelinkomen van	Drempelinkomen tot	Drempel
-	€ 7.563	€ 128
€ 7.563	€ 40.175	1,65% van het drempelinkomen
€ 40.175 of meer		1,65% van € 40.175 vermeerderd met 5,75% van het bedrag dat hoger is dan € 40.175

De regeling uitgaven voor specifieke zorgkosten kent een vermenigvuldigingsfactor voor de aftrekposten met uitzondering van de uitgaven voor genees- en heelkundige hulp. De vermenigvuldigingsfactor is van toepassing wanneer het drempelinkomen niet meer bedraagt dan € 34.130 (€ 34.027). De vermenigvuldigingsfactor bedraagt 2,13 voor personen die uiterlijk 1 januari 2017 de AOW-leeftijd hebben bereikt. Voor personen die op die datum de AOW-leeftijd nog niet hebben bereikt, is de vermenigvuldigingsfactor 1,40.

1.7 Weekenduitgaven gehandicapten

De volgende bedragen komen voor aftrek in aanmerking:

- € 10 (€ 10) per dag van verzorging van de gehandicapte door de belastingplichtige;
- € 0,19 (€ 0,19) per kilometer voor het vervoer van de gehandicapte per auto door de belastingplichtige over de reisafstand tussen de plaats waar de gehandicapte doorgaans verblijft en de plaats waar de belastingplichtige doorgaans verblijft.

1.8 Scholingsuitgaven

Scholingsuitgaven zijn uitgaven voor het door belastingplichtige zelf volgen van een opleiding of studie met het oog op het verwerven van inkomen uit werk en woning. Voor de aftrek van de uitgaven geldt een drempel van € 250 (€ 250) en een maximum van € 15.000 (€ 15.000). Alleen de werkelijk gemaakte kosten kunnen in aftrek worden gebracht. Voor belastingplichtigen met recht op studiefinanciering geldt dat aftrek voor scholingsuitgaven vanaf het studiejaar 2015/2016 niet meer toegestaan is.

1.9 Uitgaven voor inkomensvoorzieningen

Indien voldaan is aan de voorwaarden voor aftrek, gelden voor de hoogte van de premieaftrek de volgende regels:

- Betaalde bedragen zijn aftrekbaar voor zover belastingplichtige een pensioentekort heeft en op 1 januari 2017 de AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt. De hoogte van het aftrekbare bedrag moet bepaald worden aan de hand van de jaarruimte en/of reserveringsruimte. Bij de berekening van de jaarruimte zijn onder meer het inkomen en de pensioenaangroei van het voorafgaande kalenderjaar bepalend.
- De jaarruimte bedraagt in het jaar 2017 ten hoogste 13,8% van de premiegrondslag (maximaal € 12.598) (€ 12.355). De reserveringsruimte bedraagt de niet-benutte jaarruimte in de aan het kalenderjaar voorafgaande zeven jaar, maar bedraagt in het jaar van aftrek ten hoogste 17% van de premiegrondslag met een maximum van € 7.110 (€ 7.088). Voor belastingplichtigen die bij het begin van het kalenderjaar een leeftijd hebben bereikt van 55 jaar en 9 maanden, wordt het maximumbedrag van € 7.110 verhoogd tot € 14.039 (€ 13.997).

De maximale premiegrondslag bestaat uit bepaalde inkomensbestanddelen uit box 1 tot ten hoogste € 103.317 (€ 101.519), verminderd met een franchisebedrag van € 12.032 (€ 11.996).

Voor tijdelijke oudedagslijfrenten is het maximale bedrag van de jaaruitkering € 21.312 (€ 21.248).

De afkoop van een lijfrente met een waarde in het economische verkeer van maximaal € 4.316 (€ 4.303) wordt alleen in de heffing van inkomstenbelasting betrokken. De berekening van de revisierente – die normaliter verschuldigd is bij afkoop – blijft hierbij achterwege.

1.10 Giftenaftrek

Voor giften die niet in de vorm van periodieke uitkeringen zijn gedaan (de zogenaamde andere giften) geldt een drempel van € 60 of, als dat meer is, 1% van het verzamelinkomen (vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek). Tevens geldt voor deze andere giften een maximum van 10% van dat inkomen. Bij fiscale partners geldt dat zij hun andere giften en hun verzamelinkomens moeten samenvoegen.

Giften die de vorm hebben van het afzien van een vergoeding van kosten voor vervoer per auto, anders dan per taxi, worden in aanmerking genomen voor € 0,19 (€ 0,19) per kilometer. Het afzien van een kostenvergoeding, bijvoorbeeld door een vrijwilliger, kan onder voorwaarden worden aangemerkt als aftrekbare gift.

Een gift aan een ANBI die is aangemerkt als culturele instelling kan in aanmerking worden genomen voor 1,25 keer het bedrag van de gedane gift. Deze vermenigvuldigingsfactor wordt toegepast over maximaal € 5.000 van de aan culturele instellingen gedane giften.

1.11 Aftrek uitgaven monumentenpanden

Onderhoudskosten voor monumenten zijn (na aftrek van eventuele subsidies) voor 80% aftrekbaar. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen monumenten die als eigen woning worden belast in box 1 en monumenten die als overig vermogen worden belast in box 3.

Kosten voor een monumentenpand dat is gelegen binnen de EU, Liechtenstein, Noorwegen of IJsland zijn onder voorwaarden aftrekbaar. Er moet een erkenning zijn afgegeven door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap dat:

- het monumentenpand een element vormt van het Nederlands cultureel erfgoed;
- het monumentenpand voor aanwijzing als rijksmonumentenpand in aanmerking zou komen als het op Nederlands grondgebied zou zijn gelegen.

1.12 Verliezen op beleggingen in durfkapitaal

Deze persoonsgebonden aftrekpost is vervallen vanaf 1 januari 2011. Voor leningen die voor 1 januari 2011 zijn verstrekt blijft de aftrek mogelijk. Een bedrag dat door de schuldeiser binnen 8 jaar na het verstrekken van de geldlening aan een beginnende ondernemer niet meer voor verwezenlijking vatbaar is en dat wordt afgeschreven, kon tot een bedrag van € 46.984 per beginnende ondernemer waaraan is geleend, in aanmerking worden genomen als persoonsgebonden aftrekpost.

1.13 Willekeurige afschrijving milieubedrijfsmiddelen (Vamil)

De Vamil biedt de mogelijkheid de investeringskosten willekeurig af te schrijven en geldt voor ondernemers die investeren in bedrijfsmiddelen die zijn aangewezen op de Milieulijst (investeringen in het belang van de bescherming van het Nederlandse milieu).

De Vamil kan worden toegepast op 75% van de aanschaffings- en voortbrengingskosten, verminderd met de restwaarde. De overige 25% volgt het reguliere afschrijffregime. In totaal kan voor niet meer dan € 25 miljoen aan investeringen willekeurig worden afgeschreven.

1.14 Investeringsaftrek

1.14.1 Kleinschaligheidsinvesteringaftrek (KIA)

De belastingplichtige die in een kalenderjaar investeert in bedrijfsmiddelen, kan een bedrag dat volgt uit de tabel van de winst over dat jaar aftrekken.

Bij een investeringsbedrag in een kalenderjaar van:

2017		
meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringaftrek
–	€ 2.300	0
€ 2.300	€ 56.192	28% van het investeringsbedrag
€ 56.192	€ 104.059	€ 15.734
€ 104.059	€ 312.176	€ 15.734 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de € 104.059 te boven gaat
€ 312.176	-	0

Bij een investeringsbedrag in een kalenderjaar van:

2016		
meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
–	€ 2.300	0
€ 2.300	€ 56.024	28% van het investeringsbedrag
€ 56.024	€ 103.748	€ 15.687
€ 103.748	€ 311.242	€ 15.687 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de € 103.748 te boven gaat
€ 311.242	-	0

1.14.2 **Energie-investeringsaftrek (EIA)**

Het percentage voor de EIA bedraagt 55,5% (58,0%). De EIA is van toepassing op investeringen waarvan het investeringsbedrag hoger is dan € 2.500 (€ 2.500). Als bedrag aan energie-investeringen wordt ten hoogste in aanmerking genomen € 120 miljoen (€ 120 miljoen). Bij een samenwerkingsverband worden de investeringen voor het hele samenwerkingsverband samengenomen.

Investeringen kunnen voor zowel de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA) als de EIA in aanmerking komen. Heeft de ondernemer gekozen voor de EIA, dan komt de investering niet tevens in aanmerking voor de milieu-investeringsaftrek (MIA).

1.14.3 **Milieu-investeringsaftrek (MIA)**

De MIA geldt voor ondernemers en bedrijven die investeren in bedrijfsmiddelen die zijn aangewezen op de Milieulijst (investeringen in het belang van de bescherming van het Nederlandse milieu). Hieronder kunnen tevens worden begrepen de kosten van een milieuadvies.

De MIA bedraagt in 2017 (en 2016):

- voor milieu-investeringen die behoren tot categorie I 36%;
- voor milieu-investeringen die behoren tot categorie II 27%;
- voor milieu-investeringen die behoren tot categorie III 13,5%.

De MIA is van toepassing op investeringen waarvan het investeringsbedrag hoger is dan € 2.500 (€ 2.500). In totaal kan voor niet meer dan € 25 miljoen aan investeringen in aanmerking worden genomen.

Investeringen kunnen voor zowel de KIA als de MIA in aanmerking komen. Heeft de ondernemer gekozen voor de EIA, dan komt de investering niet in aanmerking voor de MIA.

1.14.4 **Desinvesteringsbijtelling**

De desinvesteringsdrempel is € 2.300 (€ 2.300).

1.15 Oudedagsreserve

De toevoeging aan de oudedagsreserve over een kalenderjaar bedraagt 9,8% (9,8%) van de winst, maar niet meer dan € 8.946 (€ 8.774).

Deze toevoeging wordt verminderd met de ten laste van de winst gekomen pensioenpremies. De toevoeging bedraagt ten hoogste het bedrag waarmee het ondernemingsvermogen bij het einde van het kalenderjaar de oudedagsreserve bij het begin van het kalenderjaar te boven gaat.

1.16 Ondernemersaftrek

De ondernemersaftrek is het gezamenlijke bedrag van:

- de zelfstandigenaftrek;
- de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk;
- de meewerkaftrek;
- de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid;
- de stakingsaftrek.

1.16.1 Zelfstandigenaftrek

Zie de tabel met [beleidsinformatie](#) in de bijlage.

1.16.2 Aftrek speur- en ontwikkelingswerk

De S&O aftrek bedraagt € 12.522 (€ 12.484). Indien de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal de S&O-aftrek is toegepast, wordt de aftrek speur- en ontwikkelingswerk verhoogd met € 6.264 (€ 6.245) (aanvullende S&O-aftrek starters).

1.16.3 Meewerkaftrek

De meewerkaftrek geldt voor de ondernemer die aan het urencriterium voldoet en van wie de partner zonder enige vergoeding arbeid verricht in een onderneming waaruit de belastingplichtige als ondernemer winst geniet.

Bij arbeid van de partner die gedurende het kalenderjaar een aantal uren in beslag neemt:

gelijk aan of meer dan	maar minder dan	bedraagt de meewerkaftrek
525	875	1,25% van de winst
875	1.225	2% van de winst
1.225	1.750	3% van de winst
1.750		4% van de winst

1.16.4 Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid

Zie de tabel met [beleidsinformatie](#) in de bijlage.

1.16.5 Stakingsaftrek

Zie de tabel met [beleidsinformatie](#) in de bijlage.

1.17 MKB-winstvrijstelling

Zie de tabel met [beleidsinformatie](#) in de bijlage.

1.18 Extra lijfrentepremieaftrek bij stakende ondernemers

De extra ruimte aan lijfrentepremieaftrek bij ondernemers die hun onderneming of een gedeelte van hun onderneming staken bedraagt maximaal:

Bij	2017	2016
<ul style="list-style-type: none"> • overdrachten door ondernemers die ten hoogste 5 jaar jonger zijn dan de AOW-leeftijd (2017: ouder dan 60 jaar en 9 maanden) • overdrachten door ondernemer die 45% of meer arbeidsongeschikt is • het staken van de onderneming door overlijden	€ 450.631	€ 449.283
<ul style="list-style-type: none"> • overdrachten door ondernemers met een leeftijd tussen de 15 en 5 jaar lager dan de AOW-leeftijd (2017: een leeftijd tussen de 50 jaar en 9 maanden en 60 jaar en 9 maanden) • overdrachten door ondernemers indien de lijfrente-uitkeringen direct ingaan	€ 225.323	€ 224.649
In de overige gevallen	€ 112.667	€ 112.330

1.19 Box 2

1.19.1 *Vrijgestelde beleggingsinstelling box 2*

Er zijn drie maatregelen die het minder aantrekkelijk maken om via box 2 in een vrijgestelde beleggingsinstelling (vbi) te beleggen. Allereerst moet voortaan in box 2 worden afgerekend over een eventuele positieve aanmerkelijkbelangclaim als het lichaam waarop dit aanmerkelijk belang ziet de vbi-status verkrijgt. Deze maatregel treedt in werking met terugwerkende kracht tot en met Prinsjesdag 2016. Ten tweede wordt box 3-vermogen dat ondergebracht wordt in een vbi niet alleen belast in box 2, maar ook in box 3 als dit vermogen binnen 18 maanden weer terugkomt naar box 3. Er is wel een tegenbewijsregeling, waardoor deze maatregel niet geldt als de belastingplichtige doet blijken dat er een zakelijke reden was om het vermogen binnen 18 maanden weer terug te halen naar box 3. Tot slot wordt het forfaitaire voordeel dat jaarlijks in box 2 in aanmerking wordt genomen over de waarde in het economische verkeer van het aanmerkelijk belang gelijk gesteld aan het voor dat jaar geldende percentage van de hoogste schijf voor het forfaitaire rendement van box 3.

Zie de tabel met [beleidsinformatie](#) in de bijlage.

1.20

Box 3

1.20.1

Heffingvrij vermogen

Vanaf 1 januari 2017 verandert de forfaitaire bepaling van het inkomen uit vermogen (box 3). Hiervoor wordt de grondslag sparen en beleggen in box 3 toegerekend aan een spaardeel en een beleggingsdeel. De grondslag sparen en beleggen is de rendementsgrondslag verminderd met het heffingvrije vermogen. Voor de toerekening wordt gebruik gemaakt van 3 vermogensschijven. Over het spaardeel en het beleggingsdeel wordt een forfaitair rendement van respectievelijk 1,63% en 5,39% in aanmerking genomen in box 3.

Grondslag sparen en beleggen	Spaardeel 1,63%	Beleggingsdeel 5,39%	Forfaitair rendement
Tot en met € 75.000	67%	33%	2,87%
Van € 75.000 tot en met € 975.000	21%	79%	4,60%
Vanaf € 975.000	0%	100%	5,39%

Bij de berekening van het voordeel uit sparen en beleggen heeft een belastingplichtige recht op een heffingvrij vermogen van € 25.000 (€ 24.437). Indien de belastingplichtige het hele jaar dezelfde fiscale partner heeft dan geldt een gezamenlijk heffingvrij vermogen van € 50.000 (€ 48.874). Zie de tabel met [beleidsinformatie](#) in de bijlage.

1.20.2

Vrijstelling groene beleggingen

Van de vermogensrendementsheffing zijn vrijgesteld groene beleggingen tot een gezamenlijk maximum van € 57.385 (€ 57.213). Groene beleggingen zijn beleggingen in fiscaal erkende groene fondsen. Indien de belastingplichtige het hele jaar dezelfde fiscale partner heeft dan geldt een gezamenlijke vrijstelling voor groene beleggingen van € 114.770 (€ 114.426).

1.20.3

Vrijstelling voor een uitvaartverzekering

De vrijstelling voor een uitvaartverzekering of een andere overlijdensrisicoverzekering in box 3 bedraagt € 6.977 (€ 6.956).

1.20.4

Kapitaaluitkering uit levensverzekering; overgangsrecht

Voor op 14 september 1999 al bestaande kapitaalverzekeringen kan onder voorwaarden een waardevrijstelling in box 3 van maximaal € 123.428 van toepassing zijn. Indien de belastingplichtige het hele jaar dezelfde fiscale partner heeft, dan geldt een gezamenlijke vrijstelling van maximaal € 246.856.

Daarnaast geldt bij uitkering van een dergelijke kapitaalverzekering dat de uitkering tot maximaal € 123.428 kan zijn vrijgesteld. Indien er sprake is van fiscaal partnerschap kunnen beide partners op verzoek hun vrijstelling benutten voor een uitkering ook als slechts één van beide partners als gerechtigde is aangewezen.

In bepaalde gevallen kan de uitkeringsvrijstelling ook benut worden als nog niet is voldaan aan de termijn van 15 of 20 jaar premiebetaling.³

³ Voor deze polissen is alleen de 20-jaarstermijn nog relevant. Op basis van een aangenomen amendement bestaat de mogelijkheid dat gedurende 2017 de wettelijke mogelijkheid om een vrijstelling te benutten zonder dat aan de 20-jaarstermijn is voldaan komt te vervallen.

1.20.5

Schulden

Voor de berekening van het voordeel uit sparen en beleggen worden schulden in aanmerking genomen voor zover de gezamenlijke waarde meer bedraagt dan € 3.000 (€ 3.000). Als de belastingplichtige het hele jaar dezelfde partner heeft, geldt een schuldendrempel van € 6.000 (€ 6.000) voor de belastingplichtige en diens partner samen.

Bepaalde verplichtingen tot het doen van periodieke uitkeringen en verstrekkingen waaronder kinderalimentatie kunnen met ingang van 1 januari 2017 niet meer als schuld worden opgegeven in box 3.

1.20.6

Vrijstelling contant geld

Er geldt een vrijstelling voor contant geld en vergelijkbare vermogensrechten (zoals cadeau-bonnen) van € 522 (€ 520) per belastingplichtige en dus € 1.044 (€ 1.040) voor partners.

1.20.7

Vruchtgebruik

Alle vermogensbestanddelen die deel uitmaken van een gemeenschap waarop op grond van erfrecht een vruchtgebruik rust voor box 3, worden gelijk behandeld. De schulden worden volledig bij de vruchtgebruiker in aanmerking genomen.

1.21

Afgezonderd particulier vermogen

Met ingang van 1 januari 2010 worden het vermogen en het inkomen van een afgezonderd particulier vermogen (APV), bijvoorbeeld een trust of een (buitenlandse) particuliere stichting, belast bij de inbrenger van het vermogen (of bij zijn erfgenamen). In de APV-regeling is een bepaling opgenomen om dubbele belastingheffing te voorkomen: de zogenoemde toerekeningsstop. Deze toerekeningsstop voorkomt dat over dezelfde vermogensbestanddelen zowel belasting bij het APV als bij de inbrenger van het vermogen wordt geheven. De toerekeningsstop wordt anders vorm gegeven. De toerekeningsstop zal alleen nog gelden voor APV's voor zover die een reële, actieve onderneming drijven ter zake waarvan blijkt dat deze onderneming in de staat of in de staten waarin deze wordt gedreven is onderworpen aan een belasting naar de winst. Voor de situaties waarin de toerekeningsstop niet van toepassing is, is in het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 (Bvdb 2001) een aanvullende voorkomingsregeling getroffen om bij de Nederlandse belastingheffing van de inbrenger rekening te houden met daadwerkelijk in het buitenland betaalde belasting. Bovenstaande maatregel treedt in werking met terugwerkende kracht tot en met Prinsjesdag 2016.

1.22

Bijtelling auto van de zaak

Zie hoofdstuk [autobelasting](#), paragraaf 6.3.

2 Loonbelasting

2.1 Bijtelling auto van de zaak

Zie hoofdstuk [autobelasting](#), paragraaf 6.3.

2.2 Reiskostenvergoeding

De maximale belastingvrije reiskostenvergoeding is € 0,19 per kilometer. Voor reizen met het openbaar vervoer mogen ook in plaats daarvan de werkelijke kosten worden vergoed.

2.3 Minimumloon innovatieve dga

Vanaf 1 januari 2017 hoeft het belastbare loon van directeur-grotoaandeelhouders (dga's) van innovatieve start-ups voor de toepassing van de gebruikelijkloonregeling niet op een hoger bedrag worden gesteld dan op het wettelijke minimumloon. Voor andere dga's wordt het belastbare loon in beginsel ten minste gesteld op het hoogste van de volgende bedragen:

- a 75% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking;
- b het hoogste loon van de werknemers die in dienst zijn van hetzelfde bedrijf of van met het bedrijf verbonden bedrijven;
- c € 45.000.

2.4 Afschaffen fictieve dienstbetrekking commissarissen

De wettelijke bepaling van de fictieve dienstbetrekking voor commissarissen wordt per 1 januari 2017 afgeschaft. Vanaf dat moment is er voor wat betreft de vergoeding die commissaris ontvangt geen inhoudingsplicht meer voor het lichaam waarvoor de commissaris werkzaamheden verricht. Wel kunnen partijen door het indienen van een gezamenlijke verklaring bij de Belastingdienst kiezen voor toepassing van de zogenoemde opting-inregeling.

2.5 Afschaffing jaarloonuitvraag

Per 1 januari 2017 wordt de jaarloonuitvraag afgeschaft. Dat betekent dat jaarloongegevens over 2016 niet meer uitgevraagd kunnen worden.

3 S&O-afdrachtvermindering

3.1 Opzet S&O-afdrachtvermindering

Er gelden twee schijven met een voordeelpercentage van 32% en 16% (32% en 16%), afhankelijk van de totaal gemaakte S&O-kosten en uren. De grens tussen de eerste en de tweede schijf ligt bij € 350.000 (€ 350.000) aan gemaakte kosten en uren. Het verhoogde starterspercentage van de eerste schijf is net zoals in 2016 40%.

3.1.1 Eindheffingsloon

Per 1 januari 2017 wordt het eindheffingsloon uitgesloten van het loonbegrip dat in het kader van de S&O-afdrachtvermindering wordt gehanteerd voor de berekening van het gemiddelde uurloon. Hiermee vindt aansluiting plaats bij de praktijk.

3.1.2 Procedure boetes

Indien niet of niet-tijdig wordt voldaan aan de mededelingsplicht over het aantal bestede S&O-uren of S&O-kosten, wordt er een boete opgelegd. Per 1 januari 2017 geldt bij het opleggen van deze boetes een lichtere procedure dan de volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geldende procedure.

4 Schenk- en erfbelasting

4.1 Tarieven schenk- en erfbelasting

Tarieven schenk- en erfbelasting 2017			
Deel van de belaste verkrijging	Tariefgroep 1 (partners en kinderen)	Tariefgroep 1A (kleinkinderen)	Tariefgroep 2 (overige verkrijgers)
€ 0 – € 122.269	10%	18%	30%
€ 122.269 – hoger	20%	36%	40%

Tarieven schenk- en erfbelasting 2016			
Deel van de belaste verkrijging	Tariefgroep 1 (partners en kinderen)	Tariefgroep 1A (kleinkinderen)	Tariefgroep 2 (overige verkrijgers)
€ 0 – € 121.903	10%	18%	30%
€ 121.903 – hoger	20%	36%	40%

4.2 Vrijstellingen schenkbelasting

Vrijstellingen schenkbelasting		
	2017	2016
Kinderen	€ 5.320	€ 5.304
Kinderen 18 – 40 jaar (eenmalig)	€ 25.526	€ 25.449
of		
Kinderen 18 – 40 jaar (eenmalig) indien schenking wordt aangewend voor een dure studie	€ 53.176	€ 53.016
Overige verkrijgers	€ 2.129	€ 2.122
Verkrijgers 18 – 40 jaar (eenmalig) indien schenking wordt aangewend voor de eigen woning	€ 100.000	€ 53.016

Per 1 januari 2017 wordt de eenmalige vrijstelling voor de schenking van de eigen woning verruimd naar € 100.000 voor verkrijgers tussen 18 en 40 jaar. Deze vrijstelling kan onder voorwaarden gespreid over drie opeenvolgende jaren benut worden. De geschonken bedragen moeten uiterlijk in het tweede kalenderjaar na het kalenderjaar waarin de eerste schenking is gedaan worden aangewend voor de eigen woning. De termijn voor het opleggen van de aanslag is met twee jaar verlengd en vastgesteld op vijf jaar.

4.3 Vrijstellingen erfbelasting

Vrijstellingen erfbelasting		
	2017	2016
Partners	€ 638.089	€ 636.180
Kinderen en kleinkinderen	€ 20.209	€ 20.148
Bepaalde zieke en gehandicapte kinderen	€ 60.621	€ 60.439
Ouders	€ 47.859	€ 47.715
Overige verkrijgers	€ 2.129	€ 2.122

4.4 Ondernemingsvermogen

Een verkrijging van ondernemingsvermogen is tot een waarde van € 1.063.479 (€ 1.060.298) van de objectieve onderneming voor 100% vrijgesteld van schenk- of erfbelasting. Voor ondernemingen die meer waard zijn dan € 1.063.479 (€ 1.060.298) geldt voor het meerdere een vrijstelling van 83%. Als een deel van een objectieve onderneming wordt verkregen, wordt de 100% vrijstelling naar rato toegepast. Voor belasting, die eventueel nog verschuldigd is over het niet-vrijgestelde deel, kan 10 jaar uitstel van betaling worden verkregen.

5 Belastingen op milieugrondslag

5.1 Tarieven

De inflatiecorrectie voor 2017 leidt tot een bijstelling van de daarvoor in aanmerking komende tarieven met 0,3% (0,5%).

5.1.1 Belasting op leidingwater

Het tarief van de leidingwaterbelasting, per kubieke meter, bedraagt:

	2017	2016
Leidingwater (tot 300 m ³)	€ 0,336	€ 0,335

5.1.2 Afvalstoffenbelasting

Vanaf 1 januari 2017 bedraagt de belasting op afvalstoffen € 13,11 (€ 13,07) per 1.000 kilogram afval. Dit tarief geldt voor afval dat wordt gestort of verbrand. Afval dat wordt gerecycled wordt niet belast. De afvalstoffenbelasting geldt sinds 1 juli 2015 ook voor het afval dat wordt geëxporteerd ter verbranding in het buitenland. Voor dit geëxporteerde afval geldt per 1 januari 2017 het nihil tarief met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2015.

5.1.3 Belasting op kolen

Het tarief van de kolenbelasting, per 1000 kilogram, bedraagt:

	2017	2016
Kolen	€ 14,51	€ 14,47

Kolen die worden gebruikt in kolencentrales voor de opwekking van elektriciteit zijn vanaf 2016 vrijgesteld van kolenbelasting.

5.1.4 Energiebelasting

De tarieven voor de energiebelasting bedragen voor aardgas per kubieke meter en voor elektriciteit per kilowattuur (kWh):

	2017	2016
Aardgas (kubieke meter)		
0 – 170.000	€ 0,25244	€ 0,25168
170.000 – 1 mln.	€ 0,06215	€ 0,06954
1 mln. – 10 mln.	€ 0,02265	€ 0,02537
Boven 10 mln.	€ 0,01216	€ 0,01212
T.b.v. CNG-vulstation*	€ 0,16128	€ 0,16080
T.b.v. blokverwarming	€ 0,25244	€ 0,25168

* Een rechtstreeks op het distributienet van aardgas aangesloten inrichting waar uitsluitend aardgas wordt samengeperst tot CNG, dat wordt afgeleverd aan motorrijtuigen.

	2017	2016
Elektriciteit (kWh)		
0 - 10.000	€ 0,10130	€ 0,10070
10.000 - 50.000	€ 0,04901	€ 0,04996
50.000 - 10 mln.	€ 0,01305	€ 0,01331
Boven 10 mln. niet-zakelijk	€ 0,00107	€ 0,00107
Boven 10 mln. zakelijk	€ 0,00053	€ 0,00053

Op de energiebelasting op elektriciteit, die aan de hand van deze tarieven is berekend, wordt per elektriciteitsaansluiting met verblijfsfunctie (bijvoorbeeld een aansluiting in een eengezinswoning) een belastingvermindering van € 308,54 (€ 310,81) per verbruiksperiode van twaalf maanden toegepast.

5.2 Verlaagd tarief voor de eerste 10.000 kWh bij laadpalen met een zelfstandige aansluiting

Het tarief voor de eerste 10.000 kWh elektriciteit die geleverd wordt aan oplaadinstallaties voor elektrische voertuigen (bestaande uit een of meer oplaadpunten) die beschikken over een zelfstandige aansluiting wordt in de periode van 2017-2020 verlaagd naar niveau van het tarief van de tweede schijf (voor 2017 € 4,901 cent per kWh). Verder wordt het tarief voor de elektriciteit geleverd aan deze oplaadinstallaties in de Wet opslag duurzame energie voor de periode van 2017 tot en met 2020 op nihil gesteld.

5.3 Exportheffing afvalstofheffing

Het nihiltarief is van toepassing op de exportheffing bij de afvalstofheffing. Dit geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2015.

5.4 Vervallen dagaangifte kolenbelasting

Vanaf 1 januari 2017 komt de dagaangifte kolenbelasting te vervallen. Hierdoor hoeft de belastingplichtige de verschuldigde belasting pas na afloop van het tijdvak waarin sprake is geweest van uitslag, op aangifte te voldoen. De belastingplichtige hoeft de inspecteur niet meer te verzoeken om toestemming voor het doen van een tijdvakaangifte.

6 Autobelastingen

6.1 Tarieven BPM

Het kabinet vermindert de CO₂-afhankelijkheid in de belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM) voor conventionele personenauto's door de vaste voet in de BPM te verhogen van € 175 tot € 353. De belastingdruk wordt in de schijven 0 en 1 verlaagd en in schijf 2 verhoogd. De tarieven in de BPM worden tevens zoals gebruikelijk aangepast aan de inflatie.

De CO₂-grenzen voor de tariefschijven worden aangescherpt. In de onderstaande tabel zijn de CO₂-grenzen en de tarieven in de BPM per 1 januari 2017 opgenomen.

Tabellen tarieven BPM 2017

Tarieven conventionele personenauto's			
Bij een CO ₂ -uitstoot van meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de belasting voor een personenauto het in kolom III vermelde bedrag, vermeerderd met het bedrag dat wordt berekend door het in kolom IV vermelde bedrag te vermenigvuldigen met het aantal gram/km CO ₂ -uitstoot dat de in kolom I vermelde CO ₂ -uitstoot te boven gaat	
I	II	III	IV
-	76 gr/km	€ 353	€ 2
76 gr/km	102 gr/km	€ 505	€ 66
102 gr/km	150 gr/km	€ 2.221	€ 145
150 gr/km	168 gr/km	€ 9.181	€ 238
168 gr/km	-	€ 13.465	€ 475

Voertuigen met een CO₂-uitstoot van 0 gr/km zullen tot en met 2020 worden vrijgesteld.

Voor plug-in hybride personenauto's gelden vanaf 1 januari 2017 in afwijking van de bestaande BPM-tarieven en -tariefschijven voor conventionele personenauto's de volgende tarieven en schijven.

Tarieven plug-in hybride personenauto's			
Bij een CO ₂ -uitstoot van meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de belasting het in kolom III vermelde bedrag, vermeerderd met het bedrag dat wordt berekend door het in kolom IV vermelde bedrag te vermenigvuldigen met het aantal gram/km CO ₂ -uitstoot dat de in kolom I vermelde CO ₂ -uitstoot te boven gaat	
I	II	III	IV
0 gr/km	30 gr/km	€ 0	€ 20
30 gr/km	50 gr/km	€ 600	€ 90
50 gr/km	-	€ 2.400	€ 300

6.1.1 Dieseltoeslag BPM

De toeslag voor personenauto's met een dieselmotor is € 86,69 (€ 86,43) per gram CO₂-uitstoot boven de 65 gram CO₂-uitstoot per kilometer.

6.2 Tarieven MRB

De tarieven van de motorrijtuigenbelasting (MRB) voor reguliere personenauto's en bestelauto's voor particulieren worden aangepast aan de inflatie en vervolgens in 2017 verlaagd met gemiddeld 2,7 procent. Deze verlaging geldt niet ten aanzien van de brandstoftoeslagen in de MRB.

Voor plug-in hybride auto's met een CO₂-uitstoot van niet meer dan 50 gr/km bedraagt de belasting voor de jaren 2017 tot en met 2020 de helft van het reguliere tarief. De huidige forfaitaire gewichtscorrectie van 125 kilogram voor personenauto's aangedreven door een elektromotor vervalt met ingang van 1 januari 2017.

6.2.1 Vrijstelling nulemissievoertuigen in MRB

De huidige vrijstelling in de MRB voor nulemissievoertuigen wordt gehandhaafd tot en met 2020.

6.3 Bijtelling auto van de zaak

De bijtelling voor nieuwe auto's gaat per 1 januari 2017 naar 22 procent. Alleen volledig elektrische auto's krijgen een extra stimulans door een milieugerelateerde korting van 18%-punt.

In de tabellen hieronder zijn de CO₂-schijfgrenzen en de bijtelling na milieugerelateerde korting opgenomen voor nieuwe auto's per 1 januari 2017 en per 1 januari 2016.

6.3.1 CO₂-gerelateerde kortingen

Met ingang van 1 januari 2017 vervallen de kortingen voor zuinige auto's (CO₂-uitstoot 51-106 gr/km) en zeer zuinige auto's (CO₂-uitstoot 1-50 gr/km). Daarmee geldt met ingang van deze datum voor nieuwe auto's in deze categorie het algemene bijtellingspercentage van 22 procent. Voor de verschillende categorieën geldt:

2017	
Alle brandstoffen	
4% bijtelling	0
22% bijtelling	1-50
22% bijtelling	51-106
22% bijtelling	>106

2016	
Alle brandstoffen	
4% bijtelling	0
15% bijtelling	1-50
21% bijtelling	51-106
25% bijtelling	>106

Voor bestaande auto's geldt overgangsrecht.

6.4 Verlaagd tarief laadpalen

Zie hoofdstuk [milieubelasting](#), paragraaf 5.2.

7.1 Innovatiebox

De innovatiebox wordt aangepast. De winst die samenhangt met speur- en ontwikkelingswerk (S&O) die bedrijven uitbesteden aan andere onderdelen van het concern komt niet meer in aanmerking voor een belastingvoordeel. Nederland neemt een rekenkundige formule over die binnen de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) is afgesproken voor het zogenoemde substancecriterium. De innovatiebox was en is alleen bedoeld voor ondernemingen met een substantiële economische aanwezigheid in Nederland en voor innovatieve activiteiten die in Nederland worden ontplooid.

Naast afspraken in OESO-verband over het substancecriterium zijn er ook afspraken gemaakt over welke intellectuele eigendomsrechten in aanmerking kunnen komen voor toegang tot de innovatiebox. Voor Nederland betekent dit dat octrooien, naar hun aard met octrooien vergelijkbare rechten en programmatuur kunnen kwalificeren. Deze toegangseis is specifiek voor grotere bedrijven en geldt dus niet voor kleinere bedrijven. Daarnaast dienen alle bedrijven (grotere en kleinere) voor de toegang tot de innovatiebox te beschikken over een S&O-verklaring. Door deze wijzigingen voldoet de innovatiebox aan de internationale standaarden.

7.2 Wijziging van enkele specifieke renteaftrekbeperkingen

De overnameholdingbepaling wordt vanaf 1 januari 2017 op de volgende punten aangepast:

- De overnameholdingbepaling wordt aangescherpt. Hierdoor vallen ook overnameschulden die verplaatst worden naar het niveau van de overgenomen vennootschap door middel van een zogeheten 'debt-push down', onder de reikwijdte van deze bepaling.
- De termijn van zeven jaar, waarbinnen de financiering moet worden afgebouwd van ten hoogste 60% van de verkrijgingsprijs naar ten hoogste 25% van de verkrijgingsprijs, wordt aangescherpt. Hierdoor hoeft de termijn voor de afbouw van de maximale niet bovenmatige financiering niet telkens opnieuw aan te vangen.
- Het eerbiedigende overgangsrecht is niet meer van toepassing in de specifieke situatie dat een overnameholding op of na 1 januari 2017 in een nieuwe fiscale eenheid met een andere moeder wordt opgenomen.
- Het criterium van een samenwerkende groep wordt opgenomen in de renteaftrekbeperking gericht tegen winstdrainage.

7.3 Teruggaaf dividendbelasting voor niet-ingezetenen en heffingvrij vermogen voor buitenlands belastingplichtigen

Als gevolg van een arrest van het Europese Hof is het volgende goedgekeurd:

- Een niet-ingezeten aandeelhouder met portfolio aandelen in Nederlandse ondernemingen kan een verzoek om teruggaaf van dividendbelasting doen indien blijkt dat hij/zij meer dividendbelasting betaalt dan een ingezeten aandeelhouder aan inkomsten- of vennootschapsbelasting betaalt over het dividend van zijn portfolio aandelen.
- Het heffingvrije vermogen wordt in aanmerking genomen bij de vergelijking van de belastingdruk, voor zover daar nog geen rekening mee was gehouden in de inkomstenbelasting.

8 Btw, accijns en verbruiksbelasting

8.1 Omzetbelasting (btw)

8.1.1 Wijziging begrip 'bouwterrein' voor de btw

Vanaf 1 januari 2017 is er voor de toepassing van de btw wettelijk eerder sprake van een bouwterrein. Bij de levering van een bouwterrein is btw (21%) verschuldigd en geldt een vrijstelling voor de overdrachtsbelasting. Bij andere grondaankopen – niet zijnde bouwterreinen – is overdrachtsbelasting (6%) verschuldigd en geldt een vrijstelling voor de btw.

8.1.2 Wijziging btw-vrijstelling voor watersportorganisaties

De vrijstelling voor sportdiensten door niet-winstbeogende organisaties wordt op twee onderdelen aangepast:

- 1 De vrijstelling geldt niet meer voor de terbeschikkingstelling van lig- en bergplaatsen voor vaartuigen die op grond van objectieve kenmerken niet geschikt zijn voor sportbeoefening. Deze diensten worden belast met btw naar het algemeen tarief.
- 2 De vrijstelling maakt geen onderscheid meer tussen watersportorganisaties die hun diensten verrichten met gebruikmaking van vrijwilligers en watersportorganisaties die hun diensten verlenen met gebruikmaking van één of meer werknemers. Ook de laatst genoemde organisaties kunnen nu weer gebruik maken van de vrijstelling voor de in de vrijstelling bedoelde diensten.

8.1.3 Vereenvoudigingen teruggaafregeling oninbare vorderingen btw

De teruggaafregeling voor oninbare vorderingen wordt vereenvoudigd via de introductie van een éénjaarscriterium. Dit houdt in dat de ondernemer de reeds eerder door hem voldane btw kan terugclaimen, indien een vordering één jaar na opeisbaarheid van de vergoeding nog niet is betaald. Daarnaast wordt deze regeling verder vereenvoudigd door niet langer een separaat teruggaafverzoek te eisen van de ondernemer, tenzij deze ondernemer de vordering van een ander heeft overgenomen. De teruggaaf kan in de reguliere aangifte worden teruggeclaimd in het tijdvak dat de vordering oninbaar is geworden. Verder wordt de regeling vereenvoudigd door de indeplaatstredingsregeling. Hierdoor kunnen ondernemers die een vordering van een andere ondernemer overnemen, ook voor de teruggaafregeling in de plaats treden. Ook is overgangsrecht opgenomen voor vorderingen die opeisbaar zijn geworden vóór 1 januari 2017.

8.2 Accijzen

8.2.1 Alcoholaccijns

De bestaande vijf accijnstarieven voor wijn en de drie accijnstarieven voor tussenproducten worden vervangen door twee tarieven voor zowel wijn als voor tussenproducten, waarbij voor beide productgroepen het onderscheid tussen mousserend en niet-mousserend komt te vervallen.

	Vanaf 1-1-2017
Tarief (in hl)	
Wijn mousserend en niet- mousserend max. 8,5%	€ 44,24
Wijn mousserend en niet- mousserend > 8,5%	€ 88,30
Tussenproducten mousserend en niet-mousserend max. 15%	€ 105,98
Tussenproducten mousserend en niet-mousserend > 15%	€ 149,30

Vóór 1-1-2017	
Wijn en mousserende wijn	
Wijn ≤ 8,5%	€ 44,18
Wijn > 8,5% ≤ 15%	€ 88,36
Wijn > 15%	€ 129,81
Mousserende wijn ≤ 8,5%	€ 48,25
Mousserende wijn > 8,5%	€ 254,41
Tussenproducten	
Tussenproducten ≤ 15%	€ 105,98
Tussenproducten > 15%	€ 149,29
Mousserende tussenproducten	€ 254,41

De accijnstarieven van bier en overige alcoholhoudende producten (o.m. gedistilleerd) wijzigen niet per 1 januari 2017.

8.2.2 Tabaksaccijns

8.2.2.1 Vereenvoudiging accijns op tabaksproducten

Met ingang van 1 januari 2017 worden de structuur en tarifiering van de accijns op tabaksproducten aangepast. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- De ad-valoremaccijns en de minimumaccijns voor rooktabak vervallen. Er resteert alleen een specifieke accijns van € 99,25 per kilogram.
- De ad-valoremaccijns voor sigaretten gaat van 0,83% naar 5% van de kleinhandelsprijs. De specifieke accijns voor sigaretten wordt verlaagd van € 179,07 naar € 166,46 per 1000 stuks en de minimumaccijns wordt verhoogd van € 181,58 naar € 181,59 per 1000 stuks.
- De jaarlijkse aanpassing van de accijnstarieven als gevolg van een wijziging van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs van sigaretten en rooktabak vervalt.
- Tariefwijzigingen zullen in de toekomst niet eerder in werking treden dan met ingang van de eerste dag van de vierde kalendermaand na de kalendermaand van publicatie van die wijzigingen.
- De anti-voorraadvormingsbepaling wordt herzien. Fabrikanten en groothandelaren hebben bij de inwerkingtreding van nieuwe (hogere) accijnstarieven voor sigaretten en rooktabak vaak nog voorraad waarover al accijns is betaald. Zij mogen deze voorraad met oude accijnszegels nog verkopen of afleveren aan de detailhandel tot uiterlijk de eerste dag van de tweede kalendermaand na de kalendermaand van inwerkingtreding. De anti-voorraadbepaling geldt niet voor sigaren en pijptabak.
- Voor rooktabak vervallen de eisen voor het gewicht van de verpakkingen waarop accijnszegels kunnen worden aangebracht.

8.2.2.2 Introductie ontheffing eigen gebruik

Vanaf 1 januari 2017 geldt een ontheffing voor het voor eigen gebruik en in de persoonlijke sfeer vervaardigen van een sigaret uit bijvoorbeeld shag en een filterhuls of vloeipapier. Het blijft verboden om op deze wijze sigaretten te vervaardigen via bij bedrijven geplaatste machines.

8.2.3 Accijns van minerale oliën

De accijnstarieven van alle minerale oliën worden met ingang van 1 januari 2017 verhoogd als gevolg van de jaarlijkse indexering. De indexatiefactor voor 2017 is 1,003 (1,005).

De accijnstarieven voor de meest gebruikte brandstoffen zijn in 2017 als volgt, waarbij het tarief is vermeld per liter (alleen LPG/LNG per kg):

	2017	2016
Benzine	€ 0,77	€ 0,77
Kerosine	€ 0,49	€ 0,48
Diesel	€ 0,49	€ 0,48
LPG/LNG	€ 0,34	€ 0,34

Voor accijnstarieven van andere brandstoffen en voor de terug te ontvangen bedragen aan accijns in verband met bepaalde verzoeken om teruggaaf, zie www.douane.nl.

8.2.3.1 Verruiming teruggaafregeling biobrandstoffen

De teruggaafregeling in de Wet op de accijns voor biobrandstoffen die worden gebruikt als motorbrandstof wordt uitgebreid met hernieuwbare brandstoffen.

8.2.3.2 Vervallen accijnsvrijstelling biobrandstoffen voor verwarmingsdoeleinden

De vrijstelling van accijns voor biobrandstoffen voor verwarmingsdoeleinden vervalt met ingang van 1 juli 2017.

8.2.3.3 Vervallen teruggaafregelingen LPG

De teruggaafregelingen van accijns voor vloeibaar gemaakt petroleumgas dat wordt gebruikt als motorbrandstof voor autobussen in het openbaar vervoer en voor vuilniswagens, kolkenzuigers of straatveegwagens komen per 1 januari 2017 te vervallen.

8.3 Verbruiksbelasting

Het tarief voor de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken wijzigt niet per 1 januari 2017.

9 Overige

9.1 Toeslagen

De bedragen en wijzigingen in het kindgebonden budget, de zorgtoeslag, de kinderopvangtoeslag en de huurtoeslag zijn afkomstig van andere ministeries. De Belastingdienst zorgt voor de uitvoering en uitbetaling. Op www.toeslagen.nl kan voor de verschillende toeslagen een proefberekening worden gemaakt op basis van individuele gegevens.

Bijlage Beleidsinformatie met belastingtarieven 2014-2017

Schijven / tarieven IB/PVV

	2014	2015	2016	2017
Grens 1e schijf	19.645	19.822	19.922	19.982
Grens 2e schijf geboren op/na 1-1-1946	33.363	33.589	33.715	33.791
Grens 2e schijf geboren voor 1-1-1946	33.555	33.857	34.027	34.130
Grens 3e schijf	56.531	57.585	66.421	67.072
Belastingtarief 1e schijf	5,10%	8,35%	8,40%	8,90%
Belastingtarief 2e schijf	10,85%	13,85%	12,25%	13,15%
Belastingtarief 3e schijf	42,00%	42,00%	40,40%	40,80%
Belastingtarief 4e schijf	52,00%	52,00%	52,00%	52,00%
Aftrekpercentage hypotheekrenteaftrek	51,50%	51,00%	50,50%	50,00%
Tarief AOW-premie	17,90%	17,90%	17,90%	17,90%
Tarief AWBZ/Wlz-premie	12,65%	9,65%	9,65%	9,65%
Tarief Anw-premie	0,60%	0,60%	0,60%	0,10%
Gecombineerd tarief 1e schijf	36,25%	36,50%	36,55%	36,55%
idem boven AOW-leeftijd eerste schijf	18,35%	18,60%	18,65%	18,65%
Gecombineerd tarief 2e schijf	42,00%	42,00%	40,40%	40,80%
idem boven AOW-leeftijd tweede schijf	24,10%	24,10%	22,50%	22,90%
Tijdelijk tarief box 2 tot € 250.000	22,00%	-	-	-
Tarief box 2	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%
Tarief box 3	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%
Forfaitair rendement box 3 0 - 100.000	4,00%	4,00%	4,00%	2,87%
Forfaitair rendement box 3 100.000 - 1 mln.	4,00%	4,00%	4,00%	4,60%
Forfaitair rendement box 3 1 mln.->	4,00%	4,00%	4,00%	5,39%
Dividendbelasting (voorheffing IB)	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%

Heffingskortingen

	2014	2015	2016	2017
Algemene heffingskorting				
Algemene heffingskorting maximum	2.103	2.203	2.242	2.254
idem boven AOW-leeftijd	1.065	1.123	1.145	1.151
Start afbouw vanaf inkomen	19.645	19.822	19.922	19.982
Einde afbouw bij inkomen	56.495	56.934	66.417	67.068
Afbouwpercentage	2,000%	2,320%	4,822%	4,787%
idem boven AOW-leeftijd	1,012%	1,183%	2,460%	2,443%
Algemene heffingskorting hogere inkomens	1.366	1.342	0	0
idem boven AOW-leeftijd hogere inkomens	693	685	0	0
Percentage uitbetaalbare heffingskorting	60%	53,33%	46,67%	40%

* Tarieven en bedragen gelden vanaf 01-01-2017, tenzij anders vermeld.

	2014	2015	2016	2017
Arbeidskorting				
Arbeidskorting maximum 1e opbouwtraject	161	163	164	165
idem boven AOW-leeftijd	82	84	84	86
Max. 1e opbouw bereikt bij inkomen	8.913	9.010	9.147	9.309
Percentage 1e opbouwtraject	1,807%	1,810%	1,793%	1,772%
idem boven AOW-leeftijd	0,915%	0,923%	0,915%	0,904%
Arbeidskorting maximum 2e opbouwtraject	2.097	2.220	3.103	3.223
idem boven AOW-leeftijd	1.063	1.132	1.585	1.645
Max. arbeidskorting behaald bij inkomen	19.253	19.463	19.758	20.108
Percentage 2e opbouwtraject	18,724%	19,679%	27,698%	28,317%
idem boven AOW-leeftijd	9,479%	10,029%	14,133%	14,449%
Start afbouw vanaf inkomen	40.721	49.770	34.015	32.444
Einde afbouw bij inkomen	83.971	100.670	111.590	121.972
Afbouwpercentage	4,0%	4,0%	4,0%	3,6%
idem boven AOW-leeftijd	2,025%	2,038%	2,041%	1,837%
Arbeidskorting na maximale afbouw	367	184	0	0
idem boven AOW-leeftijd	186	94	0	0
(Alleenstaande) ouderenkorting				
Inkomensgrens ouderenkorting	35.450	35.770	35.949	36.057
Ouderenkorting onder inkomensgrens	1.032	1.042	1.187	1.292
Ouderenkorting boven inkomensgrens	150	152	70	71
Alleenstaande ouderenkorting (geen inkomensgrens)	429	433	436	438
Tijdelijke heffingskorting voor VUT en prepensioen (max.)	121	61	-	-
Inkomensafhankelijke combinatiekorting				
Inkomensdrempel combinatiekorting	4.814	4.857	4.881	4.895
Combinatiekorting basis bij inkomensdrempel	1.024	1.033	1.039	1.043
Opbouwpercentage na inkomensdrempel	4,000%	4,000%	6,159%	6,159%
Maximum combinatiekorting	2.133	2.152	2.769	2.778
Maximum combinatiekorting bereikt bij inkomen	32.539	32.832	32.970	33.065
Overige heffingskortingen				
Alleenstaande-ouderkorting	947	-	-	-
Aanvullende alleenstaande-ouderkorting	1.319	-	-	-
Jonggehandicaptenkorting	708	715	719	722
Heffingskortingen box 3 (% van vrijstelling)	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
Werkbonus (alleen nog voor bestaande gevallen vanaf 2014)				
Max. werkbonus (tussen 100% en 120% WML)	1.119	1.119	1.119	1.119
Opbouw in % van inkomen boven 90% WML	58,100%	58,100%	58,100%	58,100%
Afbouw in % van inkomen boven 120% WML	10,567%	10,567%	10,567%	10,567%

Vrijstellingen Box III

	2014	2015	2016	2017
Heffingvrij vermogen per volwassene	21.139	21.330	24.437	25.000
Drempel schulden per volwassene	2.900	3.000	3.000	3.000
Ouderentoeslag (maximaal) bij laag inkomen	27.984	28.236	-	-
Ouderentoeslag (maximaal) bij middeninkomen	13.992	14.118	-	-
Vrijstelling voor groene beleggingen	56.420	56.928	57.213	57.385

Ondernemersfaciliteiten IB

	2014	2015	2016	2017
Zelfstandigenaftrek	7.280	7.280	7.280	7.280
Extra zelfstandigenaftrek voor starters	2.123	2.123	2.123	2.123
Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid (maximum)	12.000	12.000	12.000	12.000
Fiscale oudedagsreserve maximum / percentage	9.542 / 10,9%	8.631 / 9,8%	8.774 / 9,8%	8.946 / 9,8%
Aftrek voor speur en ontwikkeling (S&O)	12.310	12.421	12.484	12.522
Extra S&O-aftrek voor starters	6.157	6.213	6.245	6.264
Stakingsaftrek	3.630	3.630	3.630	3.630
MKB-winstvrijstelling	14%	14%	14%	14%

Investeringsaftrek

	2014	2015	2016	2017
Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA)	28%	28%	28%	28%
KIA opbouw als investering tussen	2.300 - 55.248	2.300 - 55.745	2.300 - 56.024	2.300 - 56.192
KIA maximum	15.470	15.609	15.687	15.734
KIA afbouw als investering tussen	102.311 - 306.931	103.231 - 309.693	103.748 - 311.242	104.059 - 312.176
KIA afbouwpercentage	7,56%	7,56%	7,56%	7,56%
Energie-investeringsaftrek (EIA)	41,5%	41,5%	58,0%	55,5%
Milieu-investeringsaftrek (MIA) maximumpercentage	36%	36%	36%	36%
MIA middenpercentage	27%	27%	27%	27%
MIA minimumpercentage	13,5%	13,5%	13,5%	13,5%

Aftrek specifieke zorgkosten

	2014	2015	2016	2017
Drempel (in % van inkomen onder/ boven ink.grens)	1,65% / 5,75%	1,65% / 5,75%	1,65% / 5,75%	1,65% / 5,75%
Inkomensgrens voor drempelpercentage	39.618	39.975	40.175	40.296
Minimale drempel per volwassene per jaar	125	127	128	129
Verhogingspercentage tot 2e schijf boven/ onder AOW-Ift	113% / 40%	113% / 40%	113% / 40%	113% / 40%

WVA S&O-afdrachtvermindering

	2014	2015	2016	2017
Loongrens speur- en ontwikkelingswerk (S&O)	250.000	250.000	350.000	350.000
Plafond	€ 14 mln.	€ 14 mln.	-	-
Percentage eerste schijf (tot loongrens)	35%	35%	32%	32%
idem voor starters	50%	50%	40%	40%
Percentage tweede schijf (boven loongrens)	14%	14%	16%	16%
Hoog forfait in € per S&O-uur	-	-	10	10
Laag forfait in € per S&O-uur	-	-	4	4

Diversen IB/LB

	2014	2015	2016	2017
Eigenwoningforfait WOZ € 75.000 tot grens	0,70%	0,75%	0,75%	0,75%
Grens WOZ-waarde eigenwoningforfait	1.040.000	1.050.000	1.050.000	1.060.000
Eigenwoningforfait vanaf grens	1,80%	2,05%	2,35%	2,35%
Alg. bijtellingspercentage voor privégebruik auto*	25%	25%	25%	22%
Verlaagde bijtelling voor nulemissieauto's	4%	4%	4%	4%
Max. onbelaste verg. zakelijke km. (eurocent)	19	19	19	19
Maximum vergoeding vrijwilligers per jaar/maand	1.500 / 150	1.500 / 150	1.500 / 150	1.500 / 150

* Voor de jaren tot en met 2016 gold voor nieuwe zuinige en zeer zuinige auto's een verlaagde bijtelling. Voor die auto's geldt overgangsrecht.

Schijven / tarieven Vennootschapsbelasting

	2014	2015	2016	2017
Grens schijf 1	200.000	200.000	200.000	200.000
Vpb-tarief 1e schijf	20%	20%	20%	20%
Vpb-tarief 2e schijf	25%	25%	25%	25%

Schenk- en erfbelasting

	2014	2015	2016	2017
Vrijstelling erfbelasting partner	627.367	633.014	636.180	638.089
Vrijstelling erfbelasting kinderen	19.868	20.047	20.148	20.209
Vrijstelling schenkingsrecht voor kinderen	5.229	5.277	5.304	5.320
idem voor kinderen 18-40 jaar eenmalig	25.096	25.322	25.449	25.526
idem voor studie kinderen 18-40 jaar eenmalig	52.281	52.752	53.016	53.176
idem voor woning verkrijger 18-40 jaar eenmalig	100.000	52.752	53.016	100.000
Vrijstelling schenkingsrecht overige gevallen	2.092	2.111	2.122	2.129

Tariefgroep	I	IA	II
Tarieven schenk- en erfbelasting voor 2017	(partners en kinderen)	(kleinkinderen)	(overige verkrijgers)
Belaste verkrijging			
€ 0 - € 122.269	10%	18%	30%
€ 122.269 en hoger	20%	36%	40%

Omzetbelasting

	2014	2015	2016	2017
Algemeen tarief	21%	21%	21%	21%
Laag tarief	6%	6%	6%	6%

Milieubelastingen

	2014	2015	2016	2017
Energiebelasting				
Aardgas in € per m³ (excl. btw en excl. ODE)				
0 - 170.000	0,1894	0,1911	0,25168	0,25244
170.000 - 1 mln.	0,0446	0,0677	0,06954	0,06215
1 mln - 10 mln.	0,0163	0,0247	0,02537	0,02265
Boven 10 mln.	0,0117	0,0118	0,01212	0,01216
Indien gebruikt als autobrandstof via CNG vulstations	0,1280	0,1600	0,16080	0,16128
Elektriciteit in € per kWh (excl. btw en excl. ODE)				
0 - 10.000	0,11850	0,11960	0,10070	0,10130
10.000 - 50.000	0,04310	0,04690	0,04996	0,04901
50.000 - 10 mln.	0,01150	0,01250	0,01331	0,01305
10 mln. -> niet-zakelijk verbruik	0,00100	0,00100	0,00107	0,00107
10 mln. -> zakelijk verbruik	0,00050	0,00050	0,00053	0,00053
Belastingvermindering EB per aansluiting (€ per jaar)	318,62	311,84	310,81	308,54
Kolenbelasting (€ per ton)	14,27	14,40	14,47	14,51
Leidingwaterbelasting tot 300 m³ (€ per m³)	0,330	0,333	0,335	0,336
Afvalstoffenbelasting storten (€ per ton)	17,00	13,00	13,07	13,11
Afvalstoffenbelasting verbranden (€ per ton)	0,00	13,00	13,07	13,11

Tabaksaccijns

	2014	2015	2016	2017
Sigaretten (per 1.000 stuks, excl. btw, tarieven per 1 april)				
Minimum accijnsbedrag	176,75	181,53	181,58	181,59
Ad valorem accijns	0,950%	1,090%	0,830%	5%
Specifieke accijns	173,97	178,28	179,07	166,46
Rooktabak (per kg, excl. btw, tarieven per 1 april)				
Minimum accijnsbedrag	83,07	85,74	99,25	-
Ad valorem accijns	5,03%	4,60%	4,60%	-
Specifieke accijns	75,77	78,68	78,68	99,25

Alcoholaccijns en frisdrankbelasting

	2014	2015	2016	2017
Accijnstarief in € per 100 liter				
Bier (Plato 7-11%)	28,49	28,49	28,49	28,49
Bier (Plato 11-15%)	37,96	37,96	37,96	37,96
Wijn (meer dan 8,5% alcohol)	88,36	88,36	88,36	88,30
Gedistilleerd (per volumepercent alcohol)	16,86	16,86	16,86	16,86
Limonade	7,59	7,59	8,83	8,83
Vruchtensap, groentesap, mineraalwater	5,70	5,70	8,83	8,83

Brandstofaccijns

	2014	2015	2016	2017
Accijnstarief in € per liter, excl. btw en excl. Voorraadheffing				
Benzine (Euro loodvrij)	0,75924	0,76607	0,76990	0,77221
Diesel	0,47776	0,48206	0,48450	0,48592
LPG (1 liter = 0,54 kg)	0,17397	0,18072	0,18162	0,18217

MRB

	2014	2015	2016	2017
Tarief in € per kwartaal (excl. opcenten)				
Personenauto benzine 900 kg	50,01	50,46	50,71	49,49
Personenauto benzine per 100 kg boven 900 kg	13,45	13,57	13,64	13,31
Personenauto diesel 900 kg	165,95	167,44	168,27	167,40
Personenauto diesel per 100 kg boven 900 kg	26,02	26,25	26,38	25,91

BPM*

	2014	2015	2016	2017
CO ₂ -grenzen onderste schijf benzine, aardgas en lpg	n.v.t.	82	79	76
CO ₂ -grenzen 1e schijf benzine, aardgas en lpg	124	110	106	102
CO ₂ -grenzen 2e schijf benzine, aardgas en lpg	182	160	155	150
CO ₂ -grenzen 3e schijf benzine, aardgas en lpg	203	180	174	168
CO ₂ -grenzen onderste schijf diesel	n.v.t.	82	79	76
CO ₂ -grenzen 1e schijf diesel	120	110	106	102
CO ₂ -grenzen 2e schijf diesel	175	160	155	150
CO ₂ -grenzen 3e schijf diesel	197	180	174	168
CO ₂ -grens dieseltoeslag vanaf	70	70	67	65
Vaste voet bij CO ₂ -uitstoot > 0 g/km	n.v.t.	175	175	353
Tarief onderste schijf	n.v.t.	6	6	2
Tarief eerste schijf (€ per g/km CO ₂ -uitstoot)	105	69	69	66
Tarief tweede schijf (€ per g/km CO ₂ -uitstoot)	126	112	124	145
Tarief derde schijf (€ per g/km CO ₂ -uitstoot)	237	217	239	238
Tarief vierde schijf (€ per g/km CO ₂ -uitstoot)	474	434	478	475
Tarief dieseltoeslag	72,93	86,00	86,43	86,69

* Voor plug-in hybride personenauto's gelden vanaf 01-01-2017 aparte tarieven.

Overig

	2014	2015	2016	2017
Assurantiebelasting	21,00%	21,00%	21,00%	21,00%
Overdrachtsbelasting woningen	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Overdrachtsbelasting niet-woningen	6,00%	6,00%	6,00%	6,00%

n Financiën Wijzigingen belastingen M
inisterie van Financiën Wijzigingen be
lastingen Ministerie van Financiën Wi
jzigingen belastingen Ministerie van F
inanciën Wijzigingen belastingen Min
isterie van Financiën Wijzigingen bela
stingen Ministerie van Financiën Wijz
igingen belastingen Ministerie van Fir
anciën Wijzigingen belastingen Minis